

rofið sveitfestisdvöl sína í Reykjavík, en niðurstaða hins áfrýjaða úrskurðar er byggð á því, að síðasta málsgr. 34. gr. fátækralaganna mæli svo fyrir, að ef maður á fleiri heimili en eitt, þá vinni hann sveit þar, sem aðalaðsetur hans er, en aðalaðsetur Erlendar hafi verið í Reykjavík sveitfestisárið sept. 1910 til jafnlengdar 1911, þar eð hann hafi haft þar fast aðsetur bæði fyrir og eftir og skilið þar eftir konu og búshluti. 85
15. júlí

Eins og áður er sagt, leysti Erlendur upp heimili sitt í byrjun októbermánaðar 1910 og fjekk sjer atvinnu utan kaupstaðarins en kona hans rjeðst í vist. Frá þessum tíma og til 14. maí n. á. hafði hann því ekki heimili í Reykjavík og var hvergi talinn til heimilis þar. Þar eð þurfalingurinn hefir ekkert heimilisfang haft í kaupstaðnum umrætt tímabil, hefir hann ekki nefnt sveitfestisár fullnægt fyrirmælum 32. gr. fátækralaganna, um sveitfestisvinslu þar, er kveða svo á, að maður þurfi að vera samfleytt búandi, vistfastur eða hafa löglegt heimilisfang í sveitinni (eða bæjarfjelaginu) hinn lögákveðna tíma. En niðurlagsákvæði 34. gr. verður að skilja í samræmi við nefnt ákvæði 32. gr. um samfleytt löglegt heimilisfang allan sveitfestisvinslutimann.

Fyrir því úrskurðast, að nefndur Erlendur Þorvaldsson hafi ekki unnið sjer sjer sveit í Reykjavíkurborg og á því Álftaneshreppur að endurgreiða, samkvæmt kröfu borgarstjóra, $\frac{2}{3}$ hluta þess styrks, er manni þessum hefir löglega verið veittur úr fátækra sjóði kaupstaðarins eftir 19. desember 1916.

Þetta er yður, herra sýslumaður, hjer með til vitundar gefið til leiðbeiningar og til frekari birtingar fyrir hreppsnefnd Álftaneshrepps.

Brjef stjórnarráðsins til sýslumannsins í Dalasýslu um sveitfesti þurfalings. 86

Borgarstjórinn í Reykjavík hefir skotið til stjórnarráðsins úrskurði yðar, herra sýslumaður, dags 1. marz f. á, sem ákveður, að Sigurbjörn nokkur Sigurðsson skuli teljast sveitlægur í Reykjavík. 3. ágúst

Úrskurður í málinu hefir ekki orðið kveðinn upp fyr en nú vegna þess að skjöl málsins — nema sjálft áfrýjunarskjalið — bærust ekki stjórnarráðinu fyr en í vor og þá reyndist það nauðsynlegt að fá ítarlegar rannsakar um dvöl og heimilisfestu þurfalingsins árið 1907.

Sigurbjörn þessi er fæddur í Saurbæjarhreppi í Dalasýslu 7. ágúst 1879 og fluttist, eftir því sem næst verður komist, til Reykjavíkur haustið 1902. Haustið 1914 þáði hann þar styrk af fátækra sjóði eftir að tekin hafði verið af honum fyrir lögreglu rjetti hin lögboðna æfiferilsskýrsla og samkvæmt henni leit svo út sem hann öll þessi ár hefði haft þar stöðuga samfleytta dvöl og heimilisfestu, en við frekari rannsókn kom það í ljós, að þurfalingurinn hafði mikinn hluta ársins 1907 dvalið í Borgarnesi og játaði hann þetta sjálfur fyrir lögreglu rjetti 1916. Spurningin er því sú, hvort þessi dvöl hans í Borgarnesi hefir rofið sveitfestisdvöl hans í Reykjavík. Komist þjer að þeirri niðurstöðu í úrskurði yðar

86 að svo hafi ekki verið, enda byggið þjer á því, að Sigurbjörn hafi allan tímann, 8. ágúst er hann dvaldi í Borgarnesi, haft íbúð á leigu í Reykjavík og haldið við heimili sínu þar; eftir þeim upplýsingum sem fyrir yður lágu gat þetta líka átt sjer stað, en með ítarlegri rannsókn um þetta atriði er það upplýst, að haustið 1906 var Sigurbjörn til heimilis á Laufásvegi 20, bjó þar með guðfræðinemanda í herbergi, er þeir höfðu á leigu í fjelagi að minsta kosti fram yfir miðjan veturinn eða þar til Sigurbjörn fór til Borgarness, að sögn hans sjálfs í byrjun til þess að finna unnustu sína, en úr þessu varð þó föst dvöl og í yfirlýsingu til Bóksalafjelagsins í Reykjavík, dags. 24. apríl 1907, en Sigurbjörn hafði ásamt öðrum manni gjörst útsölumaður fjelagsins þar, getur hann þess, að hann sje búsettur í Borgarnesi; kemur þetta og fram í ábyrgðarskjali, dags. 21. maí s. á., útgefnu af tveim borgurum þar fyrir þá fjelaga til nefnds fjelags. Um sumarmálin þetta vor tók Sigurbjörn einnig að fást við timburverslun í Borgarnesi fyrir kaupmann einn í Reykjavík. Sambýlismaður Sigurbjarnar frá Laufásvegi 20 bjó þar þangað til skóla var lokið um vorið og var herbergið þá leigt öðrum. Var heimilisfangi Sigurbjarnar á Laufásvegi 20 þar með tvímælalaust lokið. Það hefir verið talið styðja það, að Sigurbjörn hafi átt heimili í Reykjavík þetta vor og sumar, að unnusta hans fór úr Borgarnesi um vorið til Reykjavíkur og að Sigurbjörn fór til Reykjavíkur seint í júlí til að kvænast og skildi konuna þar eftir, en fór sjálfur til Borgarness aftur. Þetta sannar nú samt ekkert í málinu, því að það er upplýst, að þar sem konan dvaldist um sumarið átti Sigurbjörn ekki heimili. Það er fyrst með haustinu, 1. okt. 1907, að Sigurbjörn tekur húsnæði á Klapparstíg 20. Var hús þetta í smiðum þá um sumarið og var fyrst tekið til notkunar um haustið.

Af þessu sem nú hefir verið sagt, er það ljóst, að heimilisfestu Sigurbjarnar í Reykjavík umrætt ár hefir um nokkra mánuði algerlega verið slitíð, og þar eð hann hefir þannig ekki uppfyllt skilyrði 32. gr. fátækralaganna fyrir sveitfestisvinslu um samfleytt löglegt heimilisfang í Reykjavík í 10 ár áður en honum var veittur hinn umræddi fátækrastrykur árið 1914, úrskurðast oftnefndur Sigurbjörn Sigurðsson að vera sveitlægur í fæðingarhreppi sínum, Saurbæjarhreppi í Dalasýslu.

Þetta er yður hjer með til vitundar gefið til leiðbeiningar og til frekari birtingar fyrir hreppsnefnd Saurbæjarhrepps.

87 *Brjef stjórnarráðsins til sýslumannsins í Norður-Múlasýslu um sveitfesti*
12. ágúst þurfalings.

Hreppsnefnd Gerðahrepps í Gullbringusýslu hefir skotið til stjórnarráðsins úrskurði sýslumannsins í Norður-Múlasýslu, dags. 13. nóvbr. f. á, sem ákveður, að Þórður nokkur Gíslason sje ekki sveitlægur í Vopnafjarðarhreppi, en af því leiðir, að maður þessi ætti að eiga sveit í Gerðahreppi.